

7/1157, 1158, 1159, 1160
1161, 1162

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/240
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

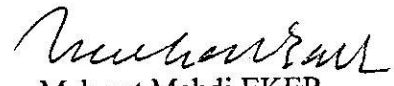
17/12/2007
17 OCAK 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.12.2007 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-2309 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Giresun Milletvekili Murat ÖZKAN'a ait 7/1157, İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/1158, Çanakkale Milletvekili Ahmet KÜÇÜK'e ait 7/1159, Antalya Milletvekili Tayfun SÜNER'e ait 7/1160, Bursa Milletvekili Abdullah ÖZER'e ait 7/1161, Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR'a ait 7/1162 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/1157 (1 sayfa)
- 2) Görüş 7/1158 (2 sayfa)
- 3) Görüş 7/1159 (1 Sayfa)
- 4) Görüş 7/1160 (1 Sayfa)
- 5) Görüş 7/1161 (2 Sayfa)
- 6) Görüş 7/1162 (1 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Hasan MACİT
İstanbul Milletvekili****Esas No****: 7/1158**

Genetiği değiştirilmiş Organizmalar(GDO) 1990'lı yılların başından beri özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin ve Çin kaynaklı olarak ekim alanı ve ticarete konu olarak hızla büyüyen bir yapı arz etmektedir. GDO'lar konusunda birçok bilim adamı tarafından kabul gören ve Kartegena Biyogüvenlik Protokolü'nde de açıkça tanımlanmış olan; insan sağlığı, hayvan sağlığı, bitki varlığı, çevresel faktörler, genetik kaynaklar, siyasal ve sosyolojik birçok olumsuzluğa kaynak teşkil ettiği de belirlenmiş durumdadır. Bakanlığınızın tarafından Kartegena Biyogüvenlik Protokolü gereği olarak hazırlandığını bildiğimiz ve birçok meslek örgütü ve demokratik kitle örgütü tarafından koşullara bağlı olarak ta olsa, GDO'lu üretim ve ithalata izin verildiği nedeniyle ulusumuzun menfaatine görülmeyen ve tenkit edilen bir Ulusal Biyogüvenlik Yasa Taslağı bulunmaktadır. Bu bağlamda;

SORU 1-Yeni yasama yılında Ulusal Biyogüvenlik Yasa Taslağını Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirecek misiniz?

CEVAP 1- Cartagena Biyogüvenlik Protokolü ülkemizde 24 Haziran 2003 tarih ve 25148 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4898 sayılı Kanun ile onaylanmış ve 24 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu bağlamda, Bakanlığımız koordinatörlüğünde yürütülen proje kapsamında Biyogüvenlik Kurumunun da içinde olduğu "Ulusal Biyogüvenlik Kanunu Taslağı" hazırlanmıştır.

SORU 2-Ülkemizin ekolojik faktörleri, coğrafi özellikleri, iklim niteliği ve zengin gen kaynağı yapısıyla organik ve konvansiyonel tarımsal üretim için, doğru tarımsal politikalarla oldukça uygun niteliğe sahip yapısı GDO'lu tarımsal üretim ve ithalat yoluyla kırılmayacak mıdır?

CEVAP 2- Ülkemiz ekolojik faktörleri, coğrafi özellikleri, mikro klima niteliği ve zengin gen kaynağı yapısıyla organik ve konvansiyonel tarımsal üretim için, doğru tarımsal politikalarla oldukça uygun niteliğe sahip olmakla beraber; Ulusal Biyogüvenlik Yasa Taslağı'nın yasalaşmasıyla organik üretimin garanti altına alınması gerçekleştirilmiş olacaktır. Bu konu ile ilgili olarak söz konusu yasa taslağının "Yasaklar" bölümünde GDO ve ürünleri ile ilgili kesin olarak uygulanacak yasaklamalar belirlenmiş olup; yasaklamalar, ülkemizin rekabet üstünlüğüne sahip olduğu konular ile toplumsal hassasiyet taşıyan alanları kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. GDO ile ilgili alınan karar kullanım amacına göre belirleneceğinden ve bu karar güvenliğin sağlanması için çeşitli şartları içereceğinden, GDO veya ürününün, verilen izinde belirtilen koşullar dışında kullanılmasını ve/veya kullandırılmasını yasaklamaktadır. Yasa, GDO üretim alanlarında kısıtlama getirmektedir. GDO'lardan diğer canlılara gen kaçışı veya GDO'ların istenmeden üretim alanları dışına taşınması risklerine karşı, GDO üretiminin, ülkemiz için önemli biyolojik çeşitlilik ve genetik kaynakların bulunduğu ve korunduğu alanlardan belli bir uzaklıkta tutulması gerekmektedir. Ayrıca, aynı koruma tedbiri organik tarım yapılan alanlar için de geçerlidir.

SORU 3-GDO'lu tarımsal üretim yaptığında ülkemizin halen en büyük pazarımız konumunda olan Avrupa Birliğine tarımsal ürün ihracatı sekteye uğramayacak mıdır?

CEVAP 3- Avrupa Birliği (AB)'nde, ilgili mevzuata göre izin almamış GDO'lu ürünlerin gıda ve/veya yem olarak ithalatına, kullanımına veya üretimine izin verilmemektedir. AB'de hâlihazırda GDO'lu ürünler ile ilgili olarak, tescil edilmiş genlere izin verilmekte ve GDO'lu ürünlere etiketleme kuralı getirilmektedir.

Söz konusu yasa taslağı ile bu konu, AB mevzuatına uyumlu hale getirilmiştir. GDO üretiminin ve ithalatının yasaklanması yoluyla Avrupa Birliği tarafından getirilen kısıtlamanın aynı şekilde ülkemizde de uygulanması amaçlanmaktadır.

Bu nedenle, AB'nin ilgili mevzuatına uygun GDO'lu tarımsal üretim yapılması halinde, ülkemizin AB'ne tarımsal ürün ihracatının olumsuz etkilenmeyeceği düşünülmektedir.

SORU 4- GDO teknolojisinin olası risklerini etkisizleştirmek ve bu teknolojinin risklerinin tamamen ortadan kalktıktan sonra kullanımı için ülkemizde var olduğunu bildiğimiz bilim adamlarımızın teşvik edilmesi ve bu konuda gerekli araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütecek Bakanlığınız bünyesinde bir araştırma enstitüsü kurmayı planlıyor musunuz?

CEVAP 4- Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı 4 laboratuvar (Ankara İl Kontrol Laboratuvarı, Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü, Ankara Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü, Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü) ile 5 üniversite laboratuvarı GDO'larla ilgili analizleri yürütebilecek kapasitededir.

GDO teknolojisi ve risk değerlendirmesi ile ilgili olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü bünyesinde "Genetik Olarak Değiştirilmiş Bazı Tarım Ürünlerinde Risk Değerlendirmelerinin Yapılması, Uygun Yöntemlerin Belirlenmesi ve Biyogüvenlik Bilgi Ağının Kurulması" başlıklı TÜBİTAK 1007 KAMU Projesi hazırlamış olup; Proje TÜBİTAK Panel Değerlendirmesine alınmıştır.

SORU 5- Ülkemize ithal edilmekte olan mısır, soya, kolza ve pamuğun ağırlıkla GDO'lu olduğuna ilişkin iddialar doğrumudur? İthalat esnasında GDO testi yapılmakta mıdır? GDO testi yapabilen laboratuvar ve teknik ekibiniz bulunmakta mıdır?

CEVAP 5- Bakanlığımızca yayımlanan "Tohumluk İthalatı Uygulama Genelgesi"ne göre Transgenik çeşitlerin ithaline ön izin verilmemektedir. Bu maksatla hem ithalatçı, hem de ihracatçı kuruluştan çeşidin transgenik olmadığına dair yazılı belge alınmaktadır.

Bununla birlikte, 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Karantina Kanunu hükümleri ve buna bağlı Zirai Karantina Yönetmeliği gereğince; Transgenik olmadığı taahhüt edilen ve Bakanlığımız tarafından ithalat izni verilen söz konusu bitki ve bitkisel ürünlerin ülkeye ithalatı aşamasında Bakanlığımız ilgili Genel Müdürlüğü ve yetkilendirilen iller tarafından ithal permisi verilmektedir. İthal permisi verilen ürünler ile ilgili Zirai Karantina Müdürlükleri ve İl Müdürlüklerince, hastalık ve zararlı etmenleri yönünden gerektiğinde laboratuvar kontrolleri yapılarak temiz olanların ülkeye girişine izin verilmektedir.

Bakanlığımıza bağlı Ankara İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde bir bölüm oluşturularak Genetiği Değiştirilmiş Organizma analizlerinin metot uygulama çalışmaları tamamlanmış olup, GDO tanımlama testi, GDO saptama testi, GDO miktar tayini gibi analizler yapılabilmektedir.